

*Participatieraad Woerden
p/a Postbus 45
3440 AA Woerden
info@participatieraadwoerden.nl*

Aan het College van Burgemeester en
Wethouders
en de leden van de gemeenteraad
van Woerden

Ons kenmerk: PR 2021/006

Woerden, 8 november 2021

Betreft: Uitvoeringsprogramma Wet Inburgering Woerden

Geacht College, geachte leden van de gemeenteraad,

Op 1 januari 2022 zal de Nieuwe Wet Inburgering in werking treden. Hiertoe heeft de gemeenteraad op 14 oktober 2021 een Raadsinformatiebrief (D21038165, gedateerd 12 oktober 2021) ontvangen. Op 13 oktober had een delegatie van de Participatieraad gemeente Woerden (PRW) een gesprek over dit onderwerp met de verantwoordelijke ambtenaar. Op basis van dit gesprek en van de Rib heeft de PRW een aantal suggesties en adviezen gegeven, die wij u hierbij doen toekomen.

Met nog twee maanden te gaan lijkt de tijd erg krap om de nieuwe wet op tijd ingevoerd en werkend te krijgen. Daarbij moet geconstateerd worden dat veel nog onduidelijk is en verschillende aspecten nog vorm moeten krijgen. Zo is de warme intake - aan het begin - wellicht niet zo “warm” als men graag zou zien, enkel al vanwege het feit dat onduidelijk is vanuit welke AZC mensen komen, waardoor er een grote kans is dat een eerste gesprek online zal (moeten) plaatsvinden. Ook de wijze waarop de leerbaarheidstoets uitgevoerd moet gaan worden is nog onduidelijk. Dit project trekt wel een grote wissel op de aanwezige expertise binnen Woerden Wijzer én Ferm Werk. Een Persoonlijk Ontwikkelingsplan opstellen voor de inburgeraar, aansluitend op zijn of haar culturele en opleidingsachtergrond is geen sinecure en vereist waarschijnlijk intensieve samenwerking met derden. De hele aanpak lijkt wel erg Nederlands en vooral toegesneden op de hoger opgeleiden.

Met betrekking tot de leerbaarheidstoets adviseert de PRW dringend te borgen dat bij de intake er een persoonlijk gesprek plaatsvindt, dit om zeker te stellen dat er een goede beoordeling kan plaatsvinden op houding en gedrag en de wil om in te burgeren.

Hoewel het positief is te horen is dat de wil om samen te werken bij de betrokken partijen aanwezig is, is het de vraag of deze ook daadwerkelijk effectief gaat zijn. Helaas laat de recente historie zien dat diezelfde partijen tot op heden niet tot een adequate samenwerking op dit dossier in staat zijn

gebleken. Een inburgeringsproces uitmappen is een belangrijke stap. Echter een goede uitvoering vraagt groot vertrouwen in elkaar. De gemeente zal de instituties die betrokken zijn bij de uitvoering van deze wet voor de langere termijn het volle vertrouwen moeten geven.

De (toenemende) werkdruk en het verloop van medewerkers baart de PRW grote zorgen. Hoe gaat het college borgen dat zowel kwalitatief als kwantitatief er voldoende personeel gaat zijn om aan de uitvoering van de nieuwe wet goede invulling te geven en met voldoende continuïteit? En dit zonder de kwaliteit op andere aandachtsgebieden in het sociaal domein geweld aan te doen.

Het programma kent meerdere vormen van regie: cliëntregie, ketenregie en trajectregie. Het vergroot de verantwoordelijkheid van partijen - en dus het resultaat van het programma - als dit vereenvoudigd wordt. De partij met de belangrijkste opdracht t.a.v. het resultaat is Ferm Werk, waar de cliëntregie reeds belegd is. Deze zou - in het licht van die vereenvoudiging - de uiteindelijke verantwoordelijkheid moeten dragen, waarin begrepen een periodieke (halfjaarlijkse) rapportage aan het College. Daarnaast zou een onafhankelijk toezichthouder overwogen kunnen worden, die toeziet op naleving van de gemaakte afspraken.

Als gesteld is de cliëntregie bij Ferm Werk neergelegd, waar een dedicated medewerker als cliëntregiemanager wordt aangewezen voor alle statushouders die naar Woerden komen. Onduidelijk is, of dit voldoende is en hoe de back-up hiervoor georganiseerd is. Graag ontvangt de PRW hierover meer inzicht.

De rol van Woerden Wijzer (afgezien van de taal aanbesteding) is niet duidelijk. Waarom wordt er niet voor gekozen om bv. de mensen die onder de Z-route vallen toe te wijzen aan Woerden Wijzer,, er van uitgaande dat deze mensen vooral in categorie C en D zullen vallen, wat consistent zou zijn met eerdere besluiten?

Met betrekking tot de maatschappelijke begeleiding is de regel dat de gemeente insteekt op “doen wat nodig is”. Daarbij is Ferm Werk verantwoordelijk voor de financiële ontzorging voor minimaal zes maanden. Vluchtelingensteunpunt wordt maximaal twee jaar financieel ondersteund, wat de PRW vreemd vindt aangezien de wet insteekt op een inburgeringstraject van drie jaar. We adviseren dringend de in het plan opgenomen termijn van twee jaar los te laten voor die inburgeraars die een langere periode nodig hebben.

We moeten constateren dat over alle plannen heen voortdurend de discussie over de financiering ligt. Per statushouder komt iets meer dan € 12.000 beschikbaar voor de gehele periode van drie jaar dat het traject loopt. Het blijft onduidelijk wat er gebeurt als er onvoldoende financiering blijkt te zijn. Snel gaan werken is volgens de wet essentieel. Echter dit traject moet gefinancierd worden uit de reguliere P-wet gelden omdat de inburgeraars bijstand ontvangen. Hier voorzien wij problemen zowel wat de armslag van Ferm Werk betreft als - daarmee - de bereidheid van ondernemers om mee te werken. Zonder de inburgeraars is Ferm Werk al drastisch gekort, wat er toe leidde dat vele burgers in categorie B op begeleiding/scholing wachten. Gezinsmigranten ontberen financiering, dat is de opmaat naar een gebrekkige inburgering.

De PRW zou hierover graag meer duidelijkheid zien. Temeer daar de kwaliteit van hetgeen wordt geboden ondergeschikt is aan, dan wel op gespannen voet lijkt te staan met het ter beschikking gestelde budget.

Voorts menen wij dat de communicatie over dit project erg gebaseerd is op de wet- en regelgeving en daarmee niet toegeschreven op de statushouders. De PRW adviseert nog eens extra aandacht te besteden aan de communicatie.

Graag vernemen wij uw reactie.

Hoogachtend en met vriendelijke groet,

Voorzitter Participatieraad gemeente Woerden